

De zevende en achtste plaag

Periodethema: Mozes

Exodus 9: 13-35 en 10: 1-20

KERNTKSTEN

'Zo zegt de HEERE, de God der Hebreëen: laat Mijn volk trekken, dat zij Mij dienen.' (Ex. 9: 13b)

'En hij (=Farao) verzwaarde zijn hart, hij en zijn knechten.' (Ex. 9: 34b)

UITLEG VAN DE KERNTKST

De Heere is de God van de Hebreëen, de Israëlieten. Hij geeft Farao de opdracht om Zijn volk te laten vertrekken uit Egypte. De Heere wil dat het volk Hem dient in de woestijn, zodat ze offers kunnen brengen aan Hem. God laat Zijn eis niet vallen en eist gehoorzaamheid van Farao. Maar Farao luistert niet naar de Heere: hij verhardt zijn hart. Hij is even onder de indruk, maar gaat door met zondigen.

BEGINSITUATIE

Vorige week is verteld over de eerste twee plagen in Egypte.

Stel duidelijke vragen over dit verhaal:

- Waarom gaat Farao naar de Nijl?
- Wat zegt Mozes in de Naam van God tegen Farao?
- Wat doet Aäron?
- Wat gebeurt er met de vis?
- Waarom is het zo erg wat er met de Nijl gebeurt?
- Wat proberen de tovenaars van Farao?
- Wat kunnen zij niet?
- Welke boodschap heeft Mozes voor Farao?
- Wat gebeurt er bij de tweede plaag en waar komen deze dieren?
- Hoe reageert Farao?
- Wat gebeurt er als Mozes tot God bidt?

DOELSTELLINGEN

- De kinderen laten zien dat we allemaal een zondig hart hebben, dat niet wil luisteren naar God.
- Hen vertellen dat God de zonde straft als we niet naar Hem luisteren.
- De kinderen wijzen op de mogelijkheid van de vergeving door de Heere Jezus.

INDELING

- De aankondiging van de zevende plaag.
- Het noodweer.
- De vraag naar voorbede.
- De aankondiging van de achtste plaag.
- De waarschuwing van de knechten.
- De sprinkhanen.
- De vraag naar voorbede.

OPMERKINGEN

De zevende en achtste plaag kunnen ook apart verteld worden, als u dat fijner vindt. Bij de voorbereiding kunt u de site <http://abcvanhetgeloof.nl> gebruiken. Zowel voor de jongeren als voor de kinderen wordt het begrip 'zonde' en 'geloof' goed uitgelegd en besproken:

abcvanhetgeloof.nl/wij-belijden/zonde
abcvanhetgeloof.nl/wij-geloven/geloof-jongeren en
abcvoorkinderen.nl/wij-belijden/zonde.html
abcvoorkinderen.nl/wij-geloven/geloof

ZINGEN

Psalm 32: 5; 99: 1; 105: 3; 136: 1

Voor de kinderen uit groep 5 en 6: Psalm 29: 2; 78: 24; 105: 18 en 19

'Uit diepe nood roep ik tot U' (UAM, nr. 132)

'Neem mijn leven, laat het Heer'(UAM, nr. 178; OTH, nr. 286; JdH, nr. 234; WKK, nr. 267)
'Hoor Israël, de Heere' (UAM, nr. 186; WKK, nr. 3)
'Heere, kere van ons af' (UAM, nr. 215)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 32: 5a. In dit vers gaat het over een muilezel en een paard. Een muilezel is een kruising tussen een ezelin en een paardenhengst. Dat zijn allebei koppige dieren. Door een toom en een (ge)bit moeten deze dieren in bedwang gehouden worden. Een bit is een ijzeren mondstuk en een toom is een riem of koord (de teugels) dat aan het bit vastzit. Beide worden dus gebruikt om een paard of muilezel in de goede richting te sturen en hun koppigheid aan banden te leggen. David roept in dit vers op om als mens niet zo koppig te zijn en je door God te laten leiden.

INTRODUCTIE

Probeer met de kinderen een gesprek te houden over 'rampen' in de wereld. Ze kunnen allerlei voorbeelden noemen: overstromingen, hongersnood, aardbevingen, enz. U kunt daarbij aansluiten bij de actualiteit van dit moment. Geef de opdracht om goed te luisteren of er in het verhaal van vandaag ook rampen gebeuren.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Zie je Mozes en Aäron lopen? Ze gaan naar het paleis van Farao.

Vertelling

Hoeveel keer zijn ze al in het paleis geweest? Elke keer hebben ze de boodschap van God aan Farao verteld: 'laat het volk Israël vertrekken uit Egypte om de Heere te dienen.' Er zijn inmiddels al zes rampen, zes plagen, in Egypte geweest. Maar elke keer weigert Farao te gehoorzamen. Hij kent de Heere niet en wil ook niet naar Hem luisteren. Geeft de Heere nu toe en zegt Hij: 'Farao, het is niet zo erg dat u niet luistert. Ik ga Mijn eis wel aanpassen.' Nee, de eis van de Heere blijft. Wat God zegt, gebeurt altijd echt! Het volk van Israël moet uit Egypte en daarvoor moet Farao toestemming geven. Maar dat doet hij niet! Hij is boos op Mozes en Aäron. Hij wil zijn slaven niet weg laten gaan. Hij is ook boos op de Heere.

Ook tot ons komt de eis van God. Hij zegt: 'bekeer je tot Mij! Geef je hart aan Mij! Dien Mij alleen en luister naar Mijn stem!' Die eis laat God niet vallen. Wil je niet naar de Heere luisteren? Voel je dat in je hart? Bid Hem dan om vergeving en om genade.

DE AANKONDIGING VAN DE ZEVENDE PLAAG

Daar staan ze weer voor de troon. Farao kijkt echt niet vriendelijk. Daar zijn die mannen weer, die zo-

MATERIAAL

Voor de kinderen uit groep 5 en 6 is het goed om een kaart te gebruiken waarop de ligging van Egypte te zien is.

BORDPLAN

U kunt de eerste zes plagen in volgorde op het bord schrijven:

1. Water verandert in bloed
2. Kikkers
3. Het stof wordt luizen
4. Ongedierte of teekvliegen
5. Veepest
6. Zweren

veel rampen in Egypte brengen. Opnieuw klinkt het door de zaal van het paleis: 'Farao, de Heere wil dat u het volk laat gaan!' Farao luistert. Mozes vertelt: 'als u niet luistert, zal er een nieuwe plaag komen over u en uw volk. Iedereen moet weten dat er geen andere God op de aarde is dan de God van Israël.' Mozes zegt: 'de vijfde plaag was de pest, maar deze plaag zal nog veel erger zijn.' Die plaag herinnert Farao zich wel: er was veepest uitgekomen. Niets kon de dieren redden. Veel dieren waren gestorven, ook dieren van zijn kudde. Er waren geen mensen omgekomen. Bij de laatste, de zesde plaag waren ook de mensen getroffen door de zweren. De mensen en de dieren hadden bulten, puisten gekregen waaruit etter kwam. Dat deed pijn. Maar er waren nog geen mensen gestorven.

Mozes vertelt wat de volgende plaag zal zijn: 'Farao, morgen rond deze tijd zal er heel veel hagel vallen. Zoveel hagel is er nog nooit in Egypte gevallen.' *Je moet weten dat er in Egypte bijna nooit hagel valt. Dat is echt iets heel bijzonders. Je weet wel dat hagel helemaal niet fijn is. Hagelstenen zijn ijskoud en scherp. Ze kunnen pijn doen als ze tegen je gezicht vallen. Soms zijn hagelstenen behoorlijk groot: ze kunnen bij ons best zo groot zijn als een pingpongbal. Dan komen er zelfs deukjes in de auto's.*

Mozes is nog niet klaar met zijn boodschap. Er komt nog iets bijzonders. Hij zegt: 'Farao, zorg dat al het vee morgen binnen is. De dieren moet u niet buiten op het veld laten lopen. Ook de mensen moeten niet buiten zijn als de hagel komt. Breng alles in veiligheid, want alles wat buiten is, zal door de hagel getroffen worden. Mensen en dieren zullen door de hagel sterven.' Wat een wonder eigenlijk. De Heere zal straffen, maar geeft ook nog een mogelijkheid om niet door de hagel geraakt te worden.

HET NOODWEER

Wat denk je? Zal Farao nu toegeven en luisteren naar de Heere? Anders zal er nog een ergere plaag komen. Dat wil je toch niet? Maar Farao luistert niet. Sommige knechten luisteren wel naar de woorden van Mozes. Zij gaan hun dieren in veiligheid brengen. Zij zorgen ervoor dat de dieren binnen kunnen schuilen. Andere knechten leggen de woorden van Mozes naast zich neer.

Jij hoort het Woord van de Heere ook elke keer. Gehoorzaam jij Gods roepstem? Luister jij naar de Heere? Als je eerlijk bent, leg je de woorden van God zo vaak naast je neer. Dan denk je: een andere keer zal ik wel naar God luisteren. Of... later als ik groot ben. De Heere waarschuwt ons ook vandaag om dat niet te doen.

Kijk, daar loopt Mozes. Hij heeft zijn staf in zijn hand en steekt die omhoog naar de hemel. De lucht wordt donker. Het gaat onwederen. Het wordt noodweer. Jij hebt vast al een keer onweer meegeemaakt. Dan ben je bang. Je schrikt van het licht en van het onweer. De mensen in Egypte zijn ook bang. Het onweert niet alleen, het hagelt ook. Grote hagelstenen vallen uit de donkere wolken. Ze vallen overal: op de bloemen, de bomen, de planten. Maar ook op de dieren die buiten zijn en op de mensen. Die worden door de hagelstenen gedood, zoals Mozes al voorspeld had. Wat verschrikkelijk. Wat een ellende!

En bij de Israëlieten in het land Gosen? Daar valt geen hagel. Daar is geen onweer. God zorgt voor Zijn volk. God beschermt Zijn volk. De Egyptenaren kunnen het zien: God straft hun volk en beschermt het volk Israël. *Zie je dat het nodig is om bij het volk van de Heere te horen?*

DE VRAAG NAAR VOORBEDE

Een paar boden van Farao komen bij Mozes: 'kom alsjeblieft snel naar het paleis. Farao wil jullie spreken.' Wat heeft Farao te vertellen? 'Mozes, je hebt gelijk. Deze straf is van God. Ik heb deze keer gezondigd. De Heere is rechtvaardig. Mijn volk en ik hebben gezondigd. We zijn goddeloos. Het is nu genoeg.' Farao gaat verder: 'Bid alsjeblieft tot God, zodat deze hagelbuien stoppen en overgaan. Als het onweer en de hagel voorbij is, zal ik jullie laten vertrekken. Dan hoeven jullie niet langer te blijven.' *Hoor je dat? Farao is diep onder de indruk. Misschien herken je dat wel. Je bent erg ziek geweest en je belooft dat je de Heere zal gaan dienen als je beter wordt. Of je hebt een erg ongeluk gezien en denkt: ik moet echt een ander hart van de Heere krijgen. Je denkt er veel over na. Maar als alles voorbij is, ga je weer gewoon verder met je leven net als voorheen. Er verandert eigenlijk niets.*

Mozes antwoordt Farao: 'Als ik buiten de stad ben, zal ik tot de Heere bidden. Ik weet dat dan de hagel en het onweer zullen stoppen. De Heere is een al-

machtige God.' Zo gebeurt het ook. Het onweert niet meer en er vallen geen hagelstenen meer. Maar Farao luistert toch niet naar de Heere. Hij is even onder de indruk, maar zijn hart is niet gebroken en veranderd. Hij ziet dat de hagel veel verwoest heeft. Zelfs de oogst van de gerst en het vlas is verwoest. In de Bijbel staat dat Farao zijn hart verstokt en verhardt. Hij denkt: De plaag is nu voorbij. Misschien is het een natuurramp geweest. We moeten gewoon volhouden en niet naar Mozes luisteren. De God van Mozes ken ik toch niet.

Hoe is dat bij jou? Is jouw hart ook koud en hard als een steen? Vraag dan om vergeving. Door de Heere Jezus kan je hart anders, nieuw, worden. Hij heeft de straf gedragen en door Zijn bloed is er verlossing en vergeving.

DE AANKONDIGING VAN DE ACHTSTE PLAAG

De mensen in Egypte zuchten onder de plagen. Al maandenlang zijn er plagen in hun land. Ze begrijpen het niet. Ze dienen hun goden, die allemaal met de natuur te maken hebben en toch gebeuren er van die erge dingen. Heel het land gaat kapot. Wanneer zal het over zijn? Zijn hun goden boos? Ze weten het niet. Wij weten het wel: God is boos op Farao en zijn volk. De straffen komen niet door de goden van Egypte, maar door de God van Israël.

Mozes staat weer voor de troon van Farao. Hij vraagt: 'Farao, hoe lang duurt het nog voor u luistert naar de Heere en Hem gehoorzaamt?' Even is het stil. Dan klinkt het: 'als u niet luistert, zal er opnieuw een nog ergere plaag komen. Morgen zullen er heel veel sprinkhanen in uw land komen. Ze zullen alles opeten wat nog op het land staat. Alles zal kaal worden. Overal zullen de sprinkhanen komen. Zelfs uw vaders hebben nog nooit zoiets meegeemaakt.' Mozes draait zich om en loopt het paleis uit. Hij heeft de boodschap van God gebracht.

DE WAARSCHUWING VAN DE KNECHTEN

'Farao, wilt u naar ons luisteren?' Voor de troon staan zijn hovelingen, zijn knechten. Ze buigen voor hem en zeggen: 'hoe lang moet deze man nog voor ellende in Egypte zorgen? Laat die mannen toch gaan om de HEERE, hun God te dienen. Ziet u niet dat alles verwoest wordt in ons land? Moeten er nog ergere plagen komen? Zullen we straks allemaal moeten sterven?' Farao kijkt zijn knechten aan. Misschien hebben ze wel gelijk. Daarom zegt hij: 'ga Mozes en Aäron dan maar halen.' Daar staan ze weer, voor de tweede keer die dag. 'Jullie mogen de Heere, jullie God gaan dienen.' Maar Farao heeft een vraag: 'wie moeten er allemaal met jullie mee?' Daarover hoeft Mozes niet na te denken: 'iedereen. Mannen en vrouwen; ouderen en kinderen; schapen en koeien. Alles moet mee.' Boos schudt Farao zijn hoofd: 'daar komt niets van in. De kinderen moeten hier blijven.' Spottend zegt

hij dat hij het volk zal straffen als ze de kinderen meenemen. 'Jullie hebben geen goede plannen. Het gebeurt niet! Alleen de mannen mogen mee. Dat hebben jullie gevraagd.' Farao laat Mozes en Aäron weggagen uit zijn paleis.

DE SPRINKHANEN

Mozes strekt zijn hand uit over Egypte. Het gaat waaien. Er komt een stevige oostenwind. Met die wind worden de sprinkhanen meegevoerd. De volgende morgen zijn er overal sprinkhanen in het land. Honderden, nee, duizenden sprinkhanen. De hele grond is bedekt met sprinkhanen. Een sprinkhaan is een groen insect. Hij heeft vier vleugels en zes poten. Twee poten zijn heel sterk, daarmee kunnen ze springen. Een sprinkhaan is meestal 4-5 cm lang, ongeveer zo groot en zo dik als je pink. Ze knagen kleine stukjes van een plant. Er zijn nu zoveel sprinkhanen dat er niet genoeg voedsel voor hen is. De sprinkhanen eten alle planten op die ze tegenkomen. Ook de tarwe en de spelt die nu gegroeid zijn. Ze eten de oogst op en er zal niet voldoende voedsel meer zijn voor de mensen. Ze eten de blaadjes van de bomen en planten, zodat ze allemaal doodgaan. Alles wat na de hagel nog overgebleven is, wordt nu door de sprinkhanen opgegeten. Er zijn zoveel sprinkhanen dat je de zon zelfs niet kunt zien. Dat is nog nooit eerder gebeurd. Het licht van hun zonnegod Ra is verduisterd door de sprinkhanen? Dat is toch al te erg!

DE VRAAG NAAR VOORBEDE

Farao weet niet hoe snel hij Mozes en Aäron weer in het paleis moet laten komen. Hij zegt tegen hen: 'ik heb tegen de Heere en jullie gezondigd. Vergeef het mij alsjeblieft en bid tot jullie God. Vraag of Hij ons van deze dodelijke plaag wil verlossen.' Heeft Farao nu echt berouw van zijn zonden? Het lijkt erop, maar het is niet zo. Hij is alleen maar bang voor nog meer straffen. Hij meent het niet echt, want zijn hart is niet veranderd. Het is alleen maar 'lippentaal'. Hij zegt het met zijn mond, maar niet met zijn hart.

Mozes bidt tot de Heere. Er gaat een westenwind waaien, die alle sprinkhanen naar de Schelfzee

waait. De Heere zorgt ervoor. Er blijft geen sprinkhaan meer over. Wat een wonder! De Heere is de Schepper van alle dingen, ook van de dieren. Jij kunt er niet voor zorgen dat een insect een bepaalde kant opvliegt, maar de Heere bestuurt en regereert alles op de hele aarde.

AFSLUITING

En Farao? Luistert hij nu naar God? Nee, als de plaag voorbij is, is ook zijn berouw voorbij. Farao is maar even onder de indruk. En jij? Jij en ik hebben ook een boos hart, net als Farao. Vertel het maar aan de Heere en vraag of Hij je een hart wil geven dat luistert naar Zijn stem.

VERWERKING

Maak een keuze uit onderstaande mogelijkheden:

- Sluit aan bij de introductie: praat met de kinderen over 'rampen', zie de introductie. Gebeuren er in dit verhaal ook rampen? Waarom wel of niet? Wat wil God met deze rampen zeggen? Zijn de plagen een straf van God? Wat hebben de rampen die in de wereld gebeuren ons te vertellen?
- Zing met elkaar enkele liederen of leer een nieuw lied aan.
- Bespreek met de kinderen het verschil tussen een belijdenis met de mond en met het hart. Wat is de overeenkomst? Wat is het verschil? Waarom is een belijdenis met het hart zo belangrijk?
- Vraag of de kinderen nog meer verhalen uit de Bijbel weten, waarin God met Zijn straffen komt. Denk daarbij aan de verwoesting van Sodom en Gomorra; de zonde van David en Bathseba; de geschiedenis van Jona in de vis; het volk Israël in de woestijn (het gouden kalf, de slangen); enz.
- Mozes bidt voor Farao tot de Heere. Dat noemen we 'voorbede'. Moeten wij ook voor andere mensen bidden? Waarom en waarvoor? Laat de kinderen voorbeelden noemen voor een 'voorbede' tijdens de kerkdienst. U kunt ook vragen waarvoor u vandaag samen met de kinderen gaat bidden (en danken!).
- Op de site staat nog een verwerking over dit verhaal.